

er sikkert vidende om, at der specielt i Kjøbenhavn bestaar en Forening for folkelig Ligbrænding og en Forening for borgerlig Begravelse, og at disse Foreninger hver for sig søge at unddrage Præsterne den Magt, de søge at tilrive sig ved mange Arbejderes Jordefærd. Derfor ere de opstaaede, og da de nu en Gang ere der, mener jeg ogsaa, at det er rigtigt at lovgive paa dette Omraade. Jeg vil haabe, at Lovforslagenes endelige Form maa blive en saadan, at de stygge Optrin, der mange Gange have været ved Begravelser nu, maa undgaas, saa at vi alle sammen i Fred, hvor vi end staa, kunne begrave vore døde paa den Maade, de afdøde selv og de efterlevende ønske det.

Jeg skal dernæst henvende mig til den højtærede Marineminister og takke ham for det fyldige Svar, han gav mig. Det glæder mig, at den højtærede Minister ikke har valgt som sin Devise Begyndelseslinien i den gamle Sang: Vi Sømænd gør ej mange Ord. Men naar jeg derimod skal til at takserer Kvaliteten af hans Svar, er min Glæde mindre overstrømmende. Den højtærede Minister fik ud af det, at Holmens Arbejdere havde en aarlig Løn af 1,144 Kr., og det Resultat kom han til ved at beregne Huslejen til et bestemt Beløb. Han jævnførte Boligerne i Nyboder med Boliger i Kjøbenhavn og sagde, at de ere 120 Kr. værd. Jeg tror, det er gaaet den højtærede Minister, som det mange Gange gaar Folk, at naar de skulle til at takserer deres egne Sager, overvurdere de dem. Thi en Bolig i Nyboder er sikkert ikke saa meget værd, især da Arbejderne selv skulle saa godt som vedligeholde den. Der gøres en Gang hvert 6te Aar en Smule Reparation, men hvad der ligger derimellem, skulle Arbejderne selv besørge. Der er en anden Omstændighed, jeg gerne vil omtale, og det er, at der er en ikke altid let forstaaelig Forskel ved Bortgivelsen af disse Boliger. — Saa nævnedes den ærede Minister ligeledes de Emolumenter, som Arbejderne have, der var Adgang til styrkende Næring, Adgang for Børnene til at komme paa Abnormanstalter, og der var Adgang til Landophold. Jeg foragter ingenlunde disse Goder, som det er for de paagældende, men det er jo alt sammen Ting, der kun vedrøre Arbejderne under ekstraordinære Forhold. Det, jeg har paa-talt, er den daarlige Stilling, de befinde sig i, den daarlige Løn, de have. Det gaar ikke an, som den ærede Minister gjorde, at tage den højeste Løn. Jeg har oplyst, at den var 16 Kr. 38 Ø. om Ugen, den

laveste var 11 Kr. 88 Ø. Jeg vil samtidig gøre opmærksom paa, at jeg forleden, da jeg havde Ordet, gjorde mig skyldig i en Fortalelse, jeg sagde, at den laveste Dag-løn var 2 Kr. 28 Ø., den er kun 2 Kr. 20 Ø. — Hvis den ærede Minister vilde fremkomme med Forslag om Officerernes Lønninger, og en Mand saa vilde sige: En Viceadmiral har jo 8,000 Kr. om Aaret, og det er jo ret taalelige Forhold — saaledes var den ærede Ministers Udtryk — vilde Ministeren vistnok sige, at det var et skævt Syn paa Sagen. Med samme Ret har jeg sagt, at det Billede, den ærede Minister oprullede af Lønningsforholdene for Holmens Arbejdere, led af forskellige Mangler. Jeg har ikke raillet over de forskellige Tillæg, fordi jeg mener selvfølgelig, det er godt, de have dem, men det kunde simplificeres ved, at man gav dem en bestemt Løn. Det er nemlig saaledes, at naar man taler med Folk paa Holmen — ligegyldigt hvem det er, næsten — og man spørger, om de kunne forklare Lønningsforholdene noget nærmere, saa ender det gerne med, at naar de ere færdige, er baade den, der skal have Forklaringen, og de selv lige kloge, thi ingen ved noget. Det er omtrent som 2 Gange 2 er 7; saadan er Resultatet af dette Regnestykke. Det er som med de kinesiske Kugler, de ere drejede ind i hinanden, man bliver ved at skrælle den ene af efter den anden, indtil man kommer ind til den inderste, og naar man saa kommer til den inderste, er der i Reglen ogsaa noget galt med den. Jeg tror, at man, naar der tales om at spare, ved at slaa en Streg over de mange Tillæg vistnok kunde spare en Del af Kontorpersonalet, for det kan ikke være noget ringe Arbejde at regne ud, hvor meget det bliver. Ogsaa Avancementet er saa som saa, og det er ikke enhver givet, selv om han er dygtig, at kunne avancere til den højeste Stilling blandt Haandværkerne. Det er ganske naturligt, at, naar en bestemt Mestér, Underofficer, eller hvem det nu end er, skal indstille en til en højere Plads, gør han sit personlige Syn gældende, det bliver det raadende. Det er som ved Kjøbenhavns Politi, ofte bliver Serviliteten det, der skaffer Adgang til højere Løn. Det burde ogsaa forandres. — Saa nævnedes den ærede Minister Pensionen. Naar man ellers taler om en Embeds- eller Bestillingsmands Pension, forstaa man derved i Reglen, at han har Pension af hele Lønnen. Det har man ikke her; her har man kun Pension af de tre Fjerdedele af Lønnen. Det svarer altsaa heller ikke til det, det skulde være.